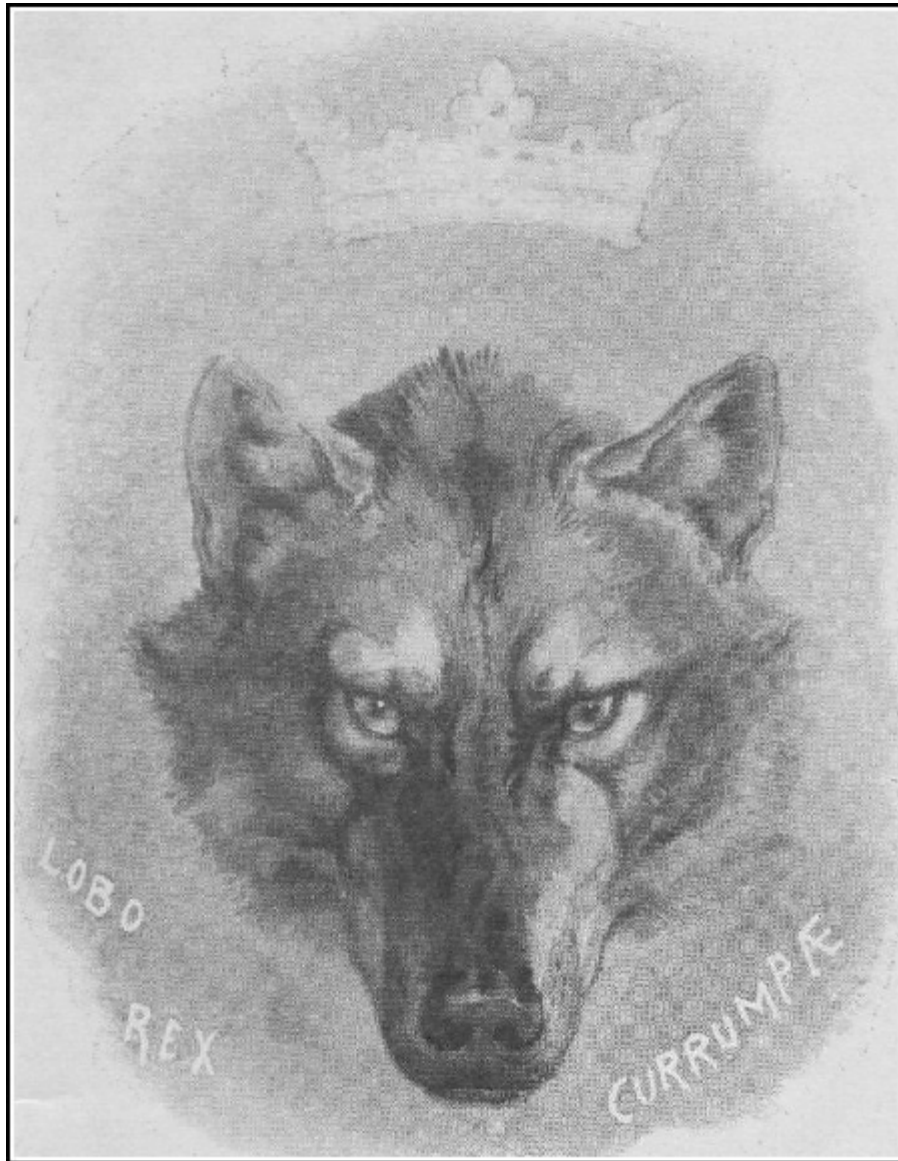

Ernest Thompson Seton

LOBO

a Kurumpa Királya

Magyarra fordította: sapphiro
©MacsekDesign 2010.

A fordító előszava

„Maga azt hiszi, hogy a farkasok brutális, gyalázatos, gyáva és alattomos vadállatok! Csakis a népi hiedelmek és mindenféle félinformációkból készült félresikerült feljegyzések miatt kerültek köztudatba ezek a jelzők! A farkasok sokkal, de sokkal nemesebbek ennél! Maguk semmit sem tudnak a farkasokról, ha ilyeneket mondanak! Bár úgy vélik, hogy 1905-ben kihalt, addig a japán farkast bálványozták mivel a hegyi istenek szent kísérőjének tartották! Őrző istenségként imádták őket, mert kordában tartották a vaddisznót és a szarvast, akik feldúlták a földeket! Nyugaton a farkasok lemészárlásában nagyban közrejátszott, hogy a sötét középkori Európában a sátán eszközeinek tekintették őket, és az, hogy mint veszedelmes fenevadat végképp ki akarták irtani Amerika-szerte a gyarmatosítás idején, pedig napjainkban, szerte az állatvilágban, úgy ismerik őket, mint könyörületes, melegszívű teremtményeket. Vagy nézzük a római Romulusz és Rémusz mondát, mert azért az nem mindennapos dolog, hogy egy faj saját tején nevel fel, és sajátjaként szeret egy másik fajtabelit. Még az olyan történetek ellenére sem, mint például a "Lobó, Kurumpa királya", vagy a hiteles dokumentumok, amikben kifejezetten a farkasokkal és környezetükkel foglalkoznak, vagy akár számos más oktatási anyag, és még akkor is, ha a 21. században élünk, az animékben és mesékben is a farkas szimbolizálja a gyilkosokat és gazembereket! Mikor a valóságban, egy normál farkas soha nem támadna emberre!”

(Akira Inugami kirohanása a Farkas srác című japán mangából)

Ernest Thompson Seton önéletrajzi ihletésű novellájával a Farkas srác című manga fordítása során ismerkedtem meg. Annyira megfogott Lobo, a legendás farkas története, hogy úgy éreztem, azonnal tovább kell adnom, és meg kell mutatnom minden kisebb, nagyobb és örök gyerekeknek, azoknak, akik szeretik a természetet, és azoknak, akik valaha szerették, csak közben bedarálták őket a rohanó hétköznapok. Pedig a természet itt van mellettünk, velünk, bennünk, és lassan már nem kér mást, csak annyit, hogy hagyjuk őt élni... Lobo emlékére, és az összes farkas iránti őszinte tisztelettel.

sapphiro

LOBO

a Kurumpa Királya

I.

Kurumpa egy hatalmas, jószágtartásból élő vidék Új Mexikó északi részén. A buja és kövér legelők földje ez, mindenfelé csordák és nyájak legelésznek, körülöttük hömpölygő fennsíkok és ezernyi patak, melyek útjuk végén a Kurumpa folyóban egyesülnek, amiről a vidék a nevét kapta. És a király, aki zsarnoki hatalmával mindezt uralma alá hajtotta, egy vén szürke farkas volt.

A Vén Lobo, vagy a király, ahogy a mexikóiak emlegették, volt a vezére annak a hírhedt szürkefarkas falkának, amelyik éveken át feldúlta a Kurumpa Völgy békés nyugalma. A juhászok és a farmerek mind jól ismerték, bárhol is tűnt fel hűséges követőivel, rettegés uralkodott el a csordán, és kétségbeesett düh a gazdákon. A Vén Lobo hatalmasnak számított a farkasok közt, ráadásul ravasz volt és még méretéhez képest is különösen erős. Hangja hozzátartozott az éjszakához, és egyértelműen megkülönböztethető volt a falka többi tagjától. Egy hétköznapi farkas talán ha fél éjszakát vonít a marhapásztor táboránál, anélkül, hogy különösebben magára vonná a figyelmét, de ha a vén király mélyről jövő üvöltése végigsüvíti a kanyonon, a pásztor kénytelen felkészülni arra, hogy reggelre durván megtizedelik a csordát.

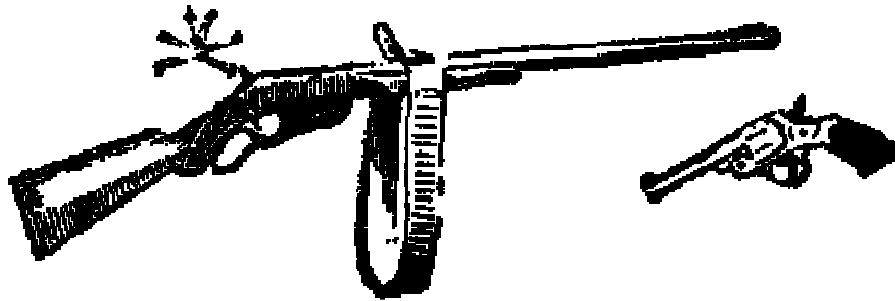
A Vén Lobo falkája nem állt túl sok farkasból. Ezen mindig is csodálkoztam, mert általában, ha egy farkasnak ilyen ereje van, és ekkora rangot elér, akkor számtalan követője akad. Talán azért, mert ő pont ennyit akart, talán vad vérmérséklete miatt nem gyarapodott a falka új követőkkel, ki tudja. Annyi bizonyos, hogy Lobo-nak uralkodása végéig csak öt követője volt. Mindazonáltal a falka összes tagja ismert farkas, legtöbbször nagyobb az átlagosnál, az egyikük –aki a második helyen állt a rangsorban- valóságos óriás, de még ő is messze alulmaradt Lobo méretével és rettenthetetlenségével szemben. A két vezető mellett a falka több tagja is messzeföldön híres volt. Az egyik egy gyönyörű, hófehér farkas, akit a mexikóiak Blankának neveztek el, feltételezhetően nőstény, és valószínűleg Lobo párja. Egy másik, aranyszínű farkas híres volt rendkívüli gyorsaságáról, és azt beszélik, hogy rendszerint ő zsákmányolt antilopot a falkának.

Ezek után érthető, hogy ez a falka igencsak hírhedt volt a cowboyok és a marhapásztorok közt. Rendszeresen látták és még gyakrabban hallották őket, így az életük szorosan összefonódott azokkal a marhatenyésztőkkel, akik legszívesebben kiirtották volna őket az utolsó szálig. Nem volt olyan kurumpai gazda, aki ne fizetett volna szívesen néhány tinónyi vérdíjat Lobo falkájának bármelyik tagjáért, de ők boldogan élték a saját kis életüket, kiszagoltak és elkerültek minden csapdát vagy más fortélyt, amivel megpróbálták megölni őket. Gúnyt űztek a vadászokból, messziről megéreztek minden mérget, mindezt legalább öt éven keresztül, a helyiek szavaival élve azért, hogy behajthassák a sarcot a kurumpai farmerektől, napi egy tehén formájában. A becslések szerint a falka több, mint kétezer tehenet gyilkolt le a legjobb fajtából, és természetesen minden alkalommal a csorda legszebb példányát választották ki.

Az a régi mondás, miszerint egy farkas mindig éhezik, és ezért bármit képes megenni, messze nem felelt meg a valóságnak, merthogy ezek a marhatolvajok mindig jó erőben voltak, és igencsak válogattak a napi menü illetően. Ha egy állat végelgyengülésben kimúlt, vagy beteg volt, vagy fertőzött, hozzá sem értek, és nem nyúltak olyan állathoz sem, amit a gazdák öltek meg. Jobban szerették a saját maguk által megszerzett porhanyós, fiatal üszőt. Az öreg bika vagy tehén nem volt a fogukra való, és habár néha elvittek egy-egy borjút vagy csikót, teljesen egyértelmű volt, hogy a borjúhús és a lóhús nem tartozik a kedvenc ételeik közé. Az is nyilvánvaló, hogy a birkahúst sem kedvelték igazán, habár gyakran ütötték el az időt bárányok gyilkolásával.

Egy éjszakán, 1893 novemberében Blanka és az aranyszőrű farkas kétszázötven bárányt öltek meg, látszólag csak a móka kedvéért, mert egy falatot sem ettek belőlük.

Ez csak néhány példa a sok közül, amit említhetnék, de ezek is mutatják, hogy micsoda pusztításra volt képes az elszánt farkas. Minden évben kipróbálták a létező összes új módszert a kiirtásukra, de ők, ellenfeleik minden erőfeszítése ellenére, vígan éltek és gyarapodtak. Vérdíjat tűztek ki Lobo fejére, ezért sokan sokféle titokzatos mérgekveréket és különleges csapdákat helyeztek ki, de Lobo tévedhetetlenül kiszagolta, és elkerülte őket, mind egy szálig. Egyetlen egy dologtól tartott, a lőfegyverektől, és mivel tökéletesen tisztában volt azzal, hogy a környéken minden ember hord magánál ilyen, soha nem támadt emberre, és soha nem próbált meg velük nyíltan szembeszállni. Minden biztonnal a farkában az volt a vezérelv, hogyha napközben feltűnik egy ember, azonnal menedéket keresnek, teljesen mindegy, milyen távolságra vannak tőle. Lobonak az az ösztöne, amivel megtiltotta a farkának, hogy bármi mást megegyenek azon kívül, amit saját maguk öltek meg, számtalan esetben mentette meg a farkát a pusztulástól, nem beszélve érzékeny szaglásáról, amivel megérezte az emberek kezének nyomát, vagy magát a kitett mérget. Így szinte teljes védeltséget szereztek az összes kiirtásukra tett kísérlettel szemben.

Egy alkalommal az egyik cowboy, amint meghallotta a Vén Lobo túlságosan is jól ismert csatakiáltását, a közelükbe lopakodott, és a kurumpai farkát egy szűk völgyben pillantotta meg, ahová 'betereltek' egy kisebb marhacsordát. Lobo egy kisebb domb tetején üldögélt, miközben Blanka és a többiek azon igyekeztek, hogy váltott rohamozással 'kiszakítsák' a csordából az általuk kiszemelt fiatal tehenet, de a csorda zárt egységet alkotott, fejeikkel kifelé, minden oldalról masszív szarvakkal demonstrálva az ellenség felé elszántságukat. Ám az egyik rohamtól egy tehen megijedt, és megpróbált behátrálni a kör közepébe. A farkasok csakis akkor járhattak sikerrel, ha ki tudták használni a pillanatnyi lehetőséget, és meg tudták sebesíteni a kiválasztott tehenet, de egyelőre az ő tehenük még igencsak messze volt attól, hogy tehetetlen legyen. Úgy tűnt, Lobo elvesztette a türelmét, elhagyta az őrhelyét a dombon, és egy hatalmas, mélyről jövő üvöltéssel a csorda közé vetette magát. A váratlan rohamtól halálra rémült marhák egysége megbomlott, és ezt kihasználva Lobo behatolt a csorda közepére. A nagy riadalomban az addig egységes csorda szétszaladt a szélrózsa minden irányába. Elszaladt a kiszemelt áldozat is, de még mielőtt 25 yard¹ távolságra ért volna, Lobo utolérte. Megragadva őt a nyakánál hirtelen minden erejével lefekezte, aztán teljes erőből a földhöz csapta. Szerencsétlen üszőnek valószínűleg iszonyú sok lehetett, hogy a hatalmas ütés után még a talaj is eltűnt a lábai alól. Lobo is bukfencezett egyet, de azonnal talpra állt, a farka többi tagja rávetette magát a pórul járt tehenre, és azon nyomban végeztek vele. Maga Lobo nem vett részt az ölésben, miután átdobta az áldozatot, felnézett, és mintha azt mondta volna: "Most mi tart ennyi ideig, mindent én csináljak? Valamelyiktek lenne szíves idefáradni, és elvégezni a dolgát?"

¹ 25 yard = 22.86 méter

Lobo megmutatja a falkának, hogyan kell megölni egy marhát

Az ember ekkor kiabálva előlovagolt, a farkasok szokás szerint menedéket kerestek, a férfi elővett egy üveg sztrichnint, három helyen megmérgezte a tetemet, aztán elment, abban a biztos tudatban, hogy a farkasok később úgymint vissza fognak jönni enni, hiszen ők maguk gyilkolták meg az állatot. De a következő reggelen mikor visszament, az annyira remélt farkastetemek helyett azt látta, hogy a farkasok az utolsó falatig megették az üszőt, de gondosan kihasították belőle a három mérgezett részt, és ezeket félredobták.

A rettegettség a legyőzhetetlen farkastól a farmerek között évről évre nőtt, és minden évben egyre nagyobb vérdíjat tűztek ki a fejére, mígnem az összeg elérte az 1000 dollárt, ami párját ritkító egy farkasért, hisz sok jó embert kézre kerítettek már ennél kevesebbért is. Egy napon, az ígért jutalom reményében egy texasi vadász, Tannerey vágta be a kurumpai kanyonba. Különleges farkasvadász-felszereléssel érkezett, közte a legjobb fegyverekkel, lovakkal, és egy falka irdatlan méretű farkaskutyával. Messzeföldön ő és kutyái fogták el és ölték meg a legtöbb farkast, és most semmi kétsége sem volt afelől, hogy néhány napon belül Lobo skalpja is a nyeregkápán fog lógni.

Elszántan indultak a vadászatra, még pirkadat előtt, és a hatalmas kutyák rövid időn belül boldog csaholással jelezték, hogy máris az üldözött vad nyomára akadtak. Két mérföld² múlva a kurumpai grizzly csapat is látótávolságon belülre került, ami csak még jobban feltüzeltelte a tomboló vadászokat. A farkaskutyák egy részének pusztán az volt a dolga, hogy támadást szimulálva ott tartsa a farkasokat, amíg a vadász oda nem ér, és le nem lövi őket. Ez általában nem volt egy nehéz feladat a texasi mezőkön, de itt a vidék szokatlan domborzati viszonyai beleszóltak a játékba, ami szintén azt mutatja, hogy Lobo milyen remek érzékkel választotta ki a területét, a Kurumpa és mellékfolyóinak sziklás szurdokjait, és a körülötte elterülő, vízfolyásokkal szabdalta prérit. A vén farkas rögtön odarohant a legközelebbihez, átugrott rajta, és így megszabadult a lovastól. A farka többi tagja szétszóródott, ezért a kutyák is kénytelenek voltak szétszóródni, és mikor egy távolabbi helyen összegyűltek, addigra már nem tudta az összes kutya követni őket, így számbeli fölénybe kerültek, szembefordultak az üldözökkel, és megölték vagy életveszélyesen megsebesítették őket.

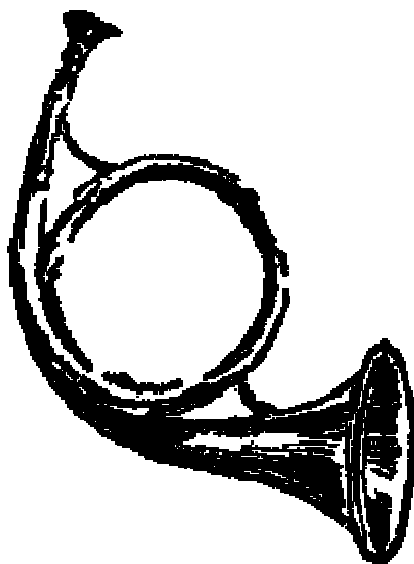
Azon az estén, mikor Tannery visszahívta a kutyáit, csak hat került elő, és ezek közül is kettőt iszonyatosan összemartak. Ez a vadász még kétszer próbálkozott, hogy megszerezze a királyi skalpot, de egyik sem volt sikeresebb, mint az első, ráadásul az utolsó alkalommal a legszebb lova is odaveszett, mikor lezuhant egy szakadékba, így kénytelen-kelletlen feladta a hajtvadászatot és visszament Texasba, hátrahagyva Lobot, aki ismét öregbített egyet sötét zsarnoki hírnevén.

Tannery és a kutyái a kanyonba érkezéskor

² 2 mérföld = kb 3.22 km

A következő évben két másik vadász tűnt fel, azzal az eltökélt szándékkal, hogy megszerzik a kitűzött vérdíjat. Mindkettőjük szent meggyőződése volt, hogy gond nélkül elpusztítják azt a híres-neves farkast, az egyik egy újonnan kifejlesztett méreggel próbálkozott, amit teljes új módszerrel kellett kihelyezni, a másik, egy kanadai-francia, méreggel, bűbájjal és varázslattal, mivel szent meggyőződése volt, hogy Lobo valójában egy vérfarkas és közönséges módszerekkel megölhetetlen. De a ravaszul vegyített méreg, bűbáj és ráolvasás mind hiábavalónak bizonyult az ádáz pusztító ellen. Zavartalanul rőtta heti körsétáit, és elfogyasztotta napi lakomáját pontosan ugyanúgy, mint előtte, és miután hetek teltek el így, Calon és Laloche felhagyott a reménnyel, és mindketten másfelé indultak vadászni.

1893 tavaszán, miután Lobo-t hiába próbálta elfogni, Joe Calone megalázó tapasztalatot szerzett, amiből kiderült, hogy az a cudar farkas egyszerűen csak gúnyt űz ellenfeleiből. Calone farmja Kurumpa egyik mellékfolyója mellett feküdt, egy festői szépségű kanyonban, és a kanyon sziklái között, ezeryardnyira³ a háztól volt az a barlang, amelyet Lobo és társa arra az idényre családalapításra kiszemelt. Ott éldegéltek egész nyáron, megölték Joe marháit, birkáit és kutyáit, nevetve kikerültek minden mérget és csapdát, és háborítatlanul pihentek a hatalmas sziklák közötti árnyékos zugokban, miközben Joe –teljesen feleslegesen- azon törte a fejét, hogy hogyan tudná onnan őket kifüstölni, vagy hogyan tudna oda dinamitot feljuttatni. De ők mindent sértetlenül megúsztak, és folytatták a pusztítást ott, ahol abbahagyták. “Ott az a hely, ahol tavaly nyáron lakott,” mondta Joe, egy sziklára mutogatva, “és én teljesen tehetetlen voltam. Egyszerűen hülyére vett.”

---

³ 1000 yard = kb 914 méter

II

Ezeket a történeteket, amiket cowboyoktól hallottam, nem is akartam elhinni, egészen 1893 ősziéig, amikor megismerkedtem az agyafúrt marhatolvajjal, és végül sokkal többet sikerült megtudnom róla, mint addig bárki másnak. Néhány évvel azelőtt, a régi szép időkben, farkasvadász voltam, de a munkám azóta teljesen megváltozott, és inkább emlékeztetek egy aktakucacra. Nagyon híján voltam a pénznek, és amikor egy barátom, aki szintén kurumpai farmer, megkért, hogy menjek Új Mexikóba, és nézzem meg, hogy tudok-e valamit kezdeni azzal a pokoli farkával, azonnal elfogadtam a meghívást, hiszen alig vártam, hogy megismerkedhessek végre a királlyal, és amilyen gyorsan csak lehetett, arra is vettem az irányt. Mikor odaértem, rászántam egy kis időt, hogy körbelovagoljam a vidéket, és miközben megpihentünk, a vezetőm rámutatott egy marhacsontvázra, amin cafatokban még ott lógott a bőr, és megjegyezte, "Ez is az ő műve."

Az egyértelmű volt számomra, hogy ezen a dimbes-dombos vidéken teljesen értelmetlen Lobo-t kutyákkal és lovakkal üldözni, így nem maradt más lehetőség, mint a mérgezés és a csapda. Akkor még nem volt megfelelő méretű csapdám, ezért kezdetnek megpróbálkoztam a mérgezéssel.

Azt hiszem nem szükséges részleteznem azt a legalább százféle módszert, amit kipróbáltam, hogy túljárjak ennek a 'vérfarkasnak' az eszén, nem volt olyan mérgekeverék, amit ki nem próbáltam volna, a sztrichnin, az arzén, a cian és a kéksav⁴ mindenféle arányú keverékét, nem volt olyan hús, amit ne raktam volna ki csalinak, de minden áldott reggel, amikor kilovagoltam, hogy megnézzem az eredményt, azt kellett látnom, hogy ismét feleslegesen törtem magam. A vén harcos túlságosan is dörzsölt volt. És ahogy a következő eset is mutatja, kifejezetten intelligens is. Egy régi csapdázó vadász receptje szerint megolvasztottam némi sajtot összekevertem vesével és egy frissen vágott üsző zsírával, persze porcelánedényben dolgoztam, és fakéssel vágtam, hogy ne kapjon 'fémszagot'. Amikor a keverék kihűlt, feldaraboltam, minden egyes darabba egy kis lukat szúrtam, beleraktam sztrichnin-cian keveréket, olyan kapszulába zárva, ami nem enged át semmilyen szagot, és végül olvasztott sajttal lezártam a lukat. A teljes művelet alatt egy, az üsző vérébe áztatott kesztyűt viseltem, és még arra is figyeltem, hogy a levegőt ne a csali felé lélegezzem ki. Mikor készen voltam, mindet nyers marhabőrbe raktam, átdörgöltem az összeset vérrel, és úgy lovagoltam ki, hogy a marha máját és veséjét egy kötélre kötve vonszoltam a földön. Tettem így egy tíz mérföldes kört, egymástól negyed mérföldes⁵ távolságra eldobtam a csalikat, és mindeközben a lehető legnagyobb figyelmet fordítottam arra, hogy még véletlenül se érjek hozzá semmihez sem kézzel.

⁴ Hidrogén-cianid. A Zyklon-B hatóanyaga is hidrogén-cianid volt.

⁵ 10 mérföld = kb 16 km, 0,25 mérföld = kb 400 méter

Lobo, általában a hét elején jött erre a területre, és a hét második feléig maradt, valószínűleg körbejárta az egész Sierra Grande⁶-t. Aznap hétfő volt, és még ugyanazon az estén, épp mikor nyugovóra akartunk térni, meghallottam őfensége mélyről jövő, zengő üvöltését. Ezt meghallván az egyik fiú röviden csak ennyit mondott, “Itt van, hát majd meglátjuk.”

A következő reggelen nem bírtam a kíváncsisággal, és előmentem. Hamar megláttam a zsványok friss nyomait, Lobo nyomaival az élen – az övét nagyon könnyű volt megkülönböztetni az összes többitől. Egy átlagos farkas mellső lába 4,5 hüvelyk⁷, egy nagyobb farkasé 4,75, de Lobo mancsmérete, többször is megmérték, 5,5 hüvelyk volt a karmától a sarkáig, és ahogy később megtudtam, a többi testrésze is ezzel arányos volt, a marmagassága 3 láb⁸, és 150 fontot⁹ nyomott. Ezek után érthető, hogy a mancsnyomait könnyű volt felismerni, még akkor is, ha a követői beletapostak.

A farka hamar felfedezte az általam vonszolt csali nyomait, és mint mindig, követni kezdték. Láttam, hogy Lobo odament az első csalihoz, körbeszaglászta, majd végül felvette.

El voltam ragadtatva az örömtől. “Hát végül elkaptalak”, kiáltottam fel, “Egy mérföldön belül meg kell, hogy találjam a tetemét”, és izgatottan követtem a hatalmas mancsnyomokat. A második csalihoz vezettek, és az is eltűnt. Dörzsöltem a kezeim – ő már biztos megvan, és talán még néhány másik is a farkából. De a hatalmas mancsnyom még mindig ott volt, és habár felálltam a kengyelben, és úgy vizslattam körbe a környéket, semmit sem láttam, ami döglött farkasra hasonlított volna. Ismét követtem – és kiderült, hogy a harmadik csali is eltűnt

⁶ Sierra Grande: Kialudt tűzhányó Új Mexikó területén.

⁷ 4,5 hüvelyk: 11.43 cm

⁸ 3 láb: 914 cm

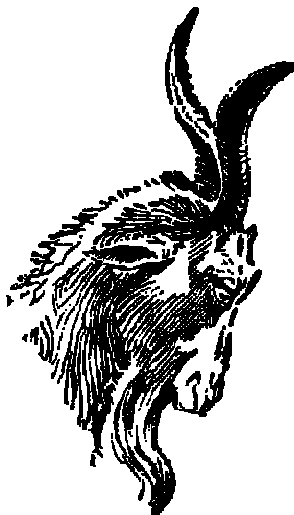
⁹ 150 font = kb 75 kg

– a farkaskirály nyomai a negyedikhez vezettek, és ott kellett rájönnöm, hogy igazából nem ette ám meg a csalikat, csak átcipelte őket. Aztán mind a négyet egy csinos kis halmocskába rakta, és ráűrített, hogy kifejezze szerény véleményét a próbálkozásaimról. Aztán otthagya az egészet, és ment a dolgára a falkával, akiket oly sikeresen védelt meg.

Ez csak egy eset a sok hasonló közül, amik végülis meggyőztek arról, hogy méreggel sosem fogom tudni elpusztítani ezt a gazfickót, és bár a csapdák megérkezéséig továbbra is raktam ki mérgezett csalikat, csakis azért, hogy a fennmaradó időmet hasznosan töltssem, és elpusztítsak néhány prérifarkast vagy más kártékony kisragadozót.

Ezidőtájt figyeltem meg egy esetet, ami megmutatja, hogy Lobo milyen ördögien ravasz is volt valójában. Ezeknek a farkasoknak volt legalább egy elfoglaltságuk, amit pusztán a szórakozás kedvéért űztek, megrohmozták és leölték a birkákat, de enni igen ritkán ettek belőlük. A birkákat általában egész nyájban tartják, ami ezer és háromezer közti birkát jelent, egy vagy több pásztor felügyeletével. Éjszakára összeterelik őket a legvédehetőbb helyre, és egy-egy pásztor alszik a nyáj minden oldalánál, hogy ezzel is védelmet biztosítson. A birkák annyira ostoba teremtmények, hogy hajlamosak a legkisebb apróságtól is pánikba esni, és ki merre lát alapon fejvesztett menekülésbe kezdeni, de mélyen beleivódott a természetükbe egy dolog, talán tényleg az egyetlen gyenge láncszem, ahol hatni lehet rájuk, miszerint bárhová követik a vezetőjüket. És ezt a pásztorok ki is használják, és fél tucat kecskét is hozzákevernek a birkanyájhoz. Idővel a birkák rádöbbennek, hogy a szarvval rendelkező kollégáikat roppant észbeli képességekkel áldotta meg a sors, és az éjszakai riadónál inkább köréjük tódulnak, ahelyett, hogy a szélrózsa minden irányába szétszaladnának, és így már könnyebb őket megvédeni. Bár ez nem mindig így történt.

Egyik éjjel, tavaly novemberben, két Perico-beli pásztor farkastámadásra riadt. A nyáj a kecskék köré bújt, akik nem voltak sem balgák, sem gyávák, hanem elszántan álltak a kis földterületükön, bátran és kihívóan kihúzták magukat, de pechükre ezt a támadást nem egy hétköznapi farkas vezette. Lobo, a vérfarkas is pontosan ugyanúgy tudta, mint a vadászok, hogy a nyáj lelkiereje a kecskében rejlik, ezért egy hirtelen rohammal átvágta magát a birkák sűrű tömegén, rávetette magát a szellemi vezetőkre, néhány perc alatt elintézte őket, és a szerencsétlen birkák máris szépen ezerfelé szaladtak. Még hetekkel ezután is szinte naponta leszóltattak a gondterhelt pásztorok azzal a kérdéssel, hogy „Nem látott véletlenül valamerre birkákat nyáj nélkül kóborolni?” , és leggyakrabban azt kellett mondanom, hogy láttam, egyik nap azt, hogy „Igen, láttam öt-hat tetemet a Gyémánt forrásnál”, vagy máskor azt, hogy láttam egy párat kószálni a Malpai fennsíkon, vagy megint máskor „Nem, de Juan Meira látott vagy húsz, frissen leölt tetemet Cedra Monte közelében két napja”.

Végülis megérkeztek a csapdák, és két emberrel egy teljes héten át azon dolgoztunk, hogy szakszerűen kihelyezzük őket. Nem sajnáltunk se munkát, se fáradságot, bevetettünk minden eszközt és módszert, amiről úgy éreztük, hogy sikerhez vezethet. Két napra rá, hogy a csapdák kikerültek, körbelovagoltam, hogy ellenőrizsem őket, és azt láttam, hogy Lobo nyomai egyik csapdától a másikhoz vezetnek. A porban hagyott nyomokból egész pontosan ki tudtam olvasni, mit is csinált előző éjszaka. Békésen poroszkált a sötétben, és habár a csapdák nagyon gondosan el voltak rejtve, rögtön észrevette a legelsőt. Megállította a falkát, óvatosan kaparászott körülötte, amíg ki nem takarta a csapdát, a láncot és a fatuskót, amihez ki volt kötve, aztán otthagya, teljesen kitakarva, úgy, hogy a csapda közben nem csapódott le, majd továbbment, és útközben ugyanezt eljátszotta még vagy egy tucat csapdával. Hamar rájöttem, hogy amint valami gyanús jelet észlel a csapáson, azonnal megáll és visszafordul, és eszembe jutott egy ötlet, amivel túljárhatnék az eszén. A csapdákat egy H betűt formázó alakzatban helyeztem ki, ami egy sor csapdát jelent a csapás mindkét oldalán, és egyet a csapáson, a H betű keresztvonalánál. Nemsokára ismét elkönnyvelhettem egy csúfos kudarcot. Lobo poroszkált a csapáson, bement a párhuzamos vonalak közé, mielőtt észrevette volna a magányos csapdát, de időben megállt,

és hogy honnan tudta, vagy miből érezte, egyszerűen el sem tudom képzelni, talán vele voltak a Vadak Őrangyalai, de anélkül, hogy egy hüvelyknyit is elfordult volna jobbra vagy balra, óvatosan és lassan visszahátrált a saját nyomaiban, ügyelve, hogy pontosan abba a mancsnyomba lépjen visszafelé, amin jött, egészen addig, amíg ki nem jutott a veszélyzónából. Azután visszatért az egyik oldalra, majd kövek és földdarabok segítségével szép sorban elsütötte a csapdákat. Ezt még nagyon sokszor megcsinálta, és habár én is variáltam a módszereimmel, és még sokkal elővigyázatosabban jártam el, sosem sikerült rászednem, az esze és a szimata sosem hibázott, és talán a mai napig is folytathatta volna fosztogatói munkásságát, ha pechére a házasság nem okozza vesztét, hozzáadva a nevét azon hősök hosszú listájához, akik magányosan legyőzhetetlenek, de mikor meggondolatlanul túlságosan megbíznak valakiben, az a vesztüket okozza.

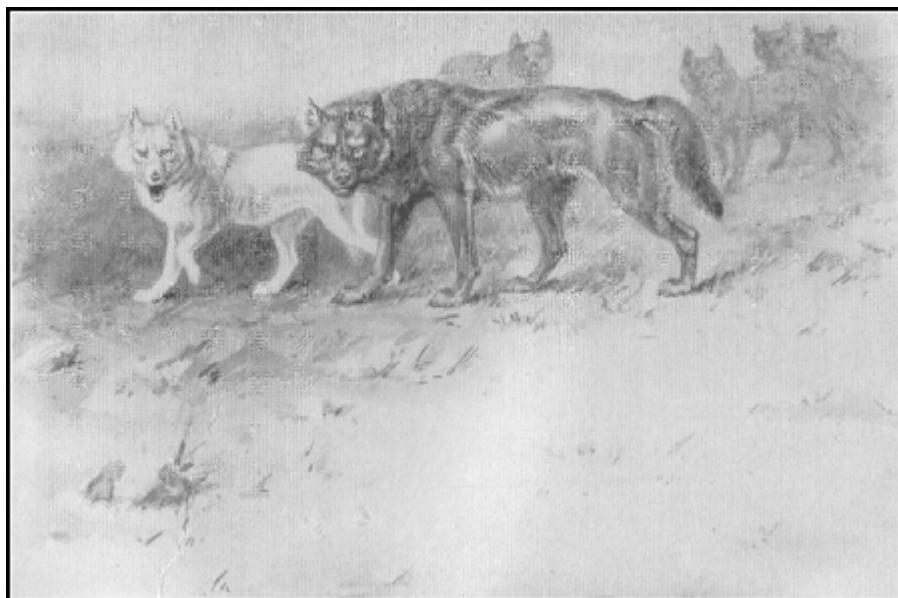

Lobo hatástalanítja a csapdákat

III

Egyszer-kétszer találtam olyan jeleket, amik arra utaltak, hogy nincs minden rendben a kurumpai falkánál. Először azt hittem, valamelyikük nem hajlandó követni a szabályokat, mert egyértelműen látszott egy kisebb nyom a vezetőé előtt, és ezt egyszerűen nem is értettem, egészen addig, amíg meg nem hallottam a cowboyok egy elejtett megjegyzését.

“Láttam őket ma”, mondta, “a nagydarab külön kószált Blankával”. Akkor tört rám a felismerés, és meg is jegyeztem, “Mostmár biztos, hogy Blanka nőstény, mert ha egy hím farkas próbálkozott volna hasonlóval, Lobo azonnal végzett volna vele.”

Lobo és Blanka

Erről rögtön eszembe jutott egy új terv. Levágtam egy üszőt, és kitettem egy-két elég nyilvánvaló csapdát a tetem köré. Aztán levágtam a fejét, amit hulladéknak tartanak, és egy farkasnak igencsak méltóságon aluli darab, egy kicsit arrébb vittem, és hat erős acélcspadát tettem köré, tökéletesen szagmentesítve és jól elrejtve. Az egész művelet alatt a kezem, a csizmám és az eszközeim friss vérrel voltak átkelve, és utána még a földet is összespricceltem vele, mintha csak a marhafejből folyt volna ki, majd miután a csapdákat eltemettem a porban, óvatosan átsepertem a helyet egy sakál bőrével, és a lábaival óvatosan mancsnyomokat hagytam a csapdák felett. A fejet úgy helyeztem el, hogy csak egy nagyon keskeny sáv maradt a fej és a hatalmas fücsomók közt, és ezen a keskeny sávon rejtettem el a két legjobb csapdámat, közvetlenül a marhafejhez erősítve.

A farkasoknak megvan az a szokásuk, hogy megkeresnek minden tetemet, amiről szagot kapnak, márcsak azért, hogy közelebről megvizsgálják, még akkor is, ha eszük ágában sincs megenni, és reméltem, hogy ez a szokás majd az én jól kitervelt csapdáimhoz csábítja a kurumpai farkát. Kétségem sem volt afelől, hogy Lobo azonnal megérzi a kezeim nyomát a hús körül, és nem engedi a közelébe a többieket, de vérmes reményeket fűztem a fejhez, mivel az pont úgy nézett ki, mintha szemétként félre lett volna hajítva.

A következő reggelen rohantam, hogy ellenőrizzem a csapdákat, és ott, micsoda öröm! meg is láttam a farka nyomait, és az a hely, ahol a marhafejnek kellett volna lennie, üres volt. Sietve megvizsgáltam a nyomokat, és láttam, hogy Lobo távol tartotta a farkát a hústól, de egyértelműen látszott, hogy egy kisebb farkas egyedül nekivágott, hogy kikémlélje a félredobott fej felől jövő vérszagot, és pontosan belesétált az egyik csapdába.

Elindultunk az ösvényen, és egy mérföldön belül már láttuk, hogy a szerencsétlenül járt áldozat Blanka. Nekiindult, vagyis inkább szaladt, és habár hátráltatta a marhafej, ami nyomott legalább ötven fontot¹⁰, gyorsan távolodott tőlünk, mivel gyalogosan próbáltuk követni. De utolértük, mikor elért a sziklákhöz, mert a szarvak a marhafejen beakadtak, és szilárdan megtartották Blankát. Ő volt a legszebb farkas, akit valaha láttam. A bundája gyönyörű volt, tömött, és szinte tökéletesen hófehér.

Szembefordult velünk, hogy harcoljon, majd elüvöltötte magát, és a hosszú, rémült csatakiáltás végügdübörgött az egész kanyonon. Messziről, a fennsík tetejéről mélyről jövő, elszánt üvöltés volt a válasz, a Vén Lobo keserű kiáltása. Ez volt Blanka utolsó segélyhívása, addigra körbekerítettük, és utána már minden erejét és energiáját az utolsó lélegzetvételéig a küzdelemre fordította.

Ezután következett az elkerülhetetlen tragédia, a nagy ötlet, amit ezerszer megbántam már, és azóta is, ahányszor eszembe jut, összeszorul a gyomrom. Mindannyian lassót dobtunk a halálra ítélt farkas nyakába, majd, hogy megfeszítsük, a lovakon elindultunk egymással ellentétes irányba, egészen addig, míg már Blanka szájából ömlött a vér, szemei üvegessé váltak, végtagjai egy pillanatra megmerevedtek, aztán ernyedten a földre zuhant. Aztán hazalovagoltunk, vittük magunkkal a farkastetemet, és diadalmámorban ünnepeltük az első halálos csapást, amit annyi idő után sikerült a kurumpai farkára mérni.

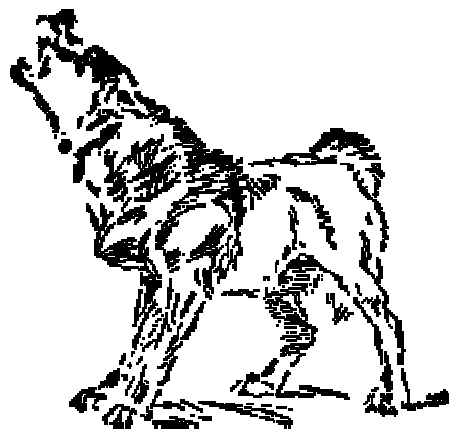
---

¹⁰ 50 font = kb 25 kilogram

A tragédia pillanatnyi szüneteiben, és aztán az úton hazafelé is hallottuk Lobo üvöltését, ahogy a távoli fennsíkokon kóborolt, miközben Blankát kereste. Eddig még sohasem hagyta őt elmenni túl távol magától, de most a tudat, hogy nem mentheti meg, és az egyetlen, mélyen gyökerező félelme a fegyverektől egyszerre túl sok volt neki, mikor meglátott minket közeledni. Egész nap hallottuk a vonyítását, ahogy bolyongott és kutatott a nyomok után. A végén meg is jegyeztem az egyik fickónak, „Mostmár teljesen biztos, hogy Blanka a párja volt.”

Ahogy esteledni kezdett, úgy tűnt, mintha a kanyon felé tartana, mivel egyre közelebből hallottuk a hangját. Mostmár félreérthetetlenül felismerhető volt benne a fájdalom. Ez már nem az a hangos, kihívó üvöltés volt, amit megszoktunk tőle, hanem hosszú, panaszos nyüszítés, „Blanka! Blanka!” mintha hívta volna. Mire leszállt az éjszaka, rájöttem, hogy azon a környéken jár, ahol Blankát elkaptuk. Úgy tűnt, végre sikerült a nyomára bukkannia, és mikor eljutott arra a helyre, ahol megöltük őt, olyan keserves nyüszítésbe kezdett, hogy hirtelen összeszorult a szívem. Nem is gondoltam volna, hogy képes ilyen szomorúságra. Még az általában egykedvű cowboyok is észrevették, és azt mondták, „Soha nem hallottunk még farkast így viselkedni”. Úgy tűnt, pontosan tudta, mi történt, hiszen Blanka vére mindenhol ott volt azon a helyen, ahol meghalt.

Aztán elindult a lovak nyomain, és egészen a farmig követte őket. Talán abban reménykedett, hogy megtalálja őt, talán bosszút forralt, nem tudom, de megtalálta szerencsétlen házörző kutyánkat, és apró darabokra tépte, mindössze 5 yardnyira¹¹ az ajtótól. Ez alkalommal szemmel láthatóan egyedül jött, minthogy csak egy nyomot találtam másnap reggel, aztán körbeszaladt, tőle szokatlanul meggondolatlan stílusban. Félig-meddig számítottam erre, és kiraktam egy pár csapdát a legelő köré. Utólag láttam, hogy az egyikbe valóban belelépett, de akkora ereje volt, hogy egyszerűen kiszakította magát belőle és utána félredobta.

Úgy véltem, addig fog tovább keresgélni a környéken, amíg meg nem találja Blanka tetemét, úgyhogy minden energiámat erre az egyetlen lehetőségre koncentráltam, hogy még elkapjam őt, mielőtt elhagyja a területet, és még addig, amíg ebben a meggondolatlan hangulatban van.

Összeszedtem az összes létező csapdát, százharminc erős, acél farkascsapdát, és négyesével kihelyeztem őket az összes csapáson, ami a kanyonba vezet, minden csapdát egyesével hozzáerősítettem egy tuskóhoz, és minden tuskót beástam a földbe. De előtte gondosan eltávolítottam a fűvet és a mozdítható földdarabokat, kendőkre raktuk, így ásás után minden visszakerült az eredeti helyére, eltüntettem minden apró nyomot, és mire végeztem, minden pontosan ugyanúgy nézett ki, mint előtte. Mikor a csapdák már a helyükön voltak, mindenhol nyomot hagytam a szerencsétlenül járt Blanka tetemével, körbevonszoltam az egész farm körül, majd végül levágtam az egyik lábát, és mancsnyomokat hagytam velük a csapdák felé. Természetesen az összes eddig is használt elővigyázatossági szabályt betartottam és alkalmaztam, majd késő este nyugovóra tértem, és vártam az eredményt.

Egyszer éjszaka, mintha hallottam volna a Vén Lobo-t, de nem voltam teljesen biztos benne. A következő napon kilovagoltam, de besötétedett, mielőtt a körutam végén elértem volna az északi kanyont, és nem találtam semmit. Vacsoránál az egyik cowboy azt mondta, „Volt valami felfordulás a csorda körül az északi kanyonnál ma reggel, talán lehet valami ott a csapdáiban”. Már másnap délután volt, mire a megadott helyre értem, és ahogy közeledtem, mintha egy hatalmas grizzly alakja emelkedett volna fel a földről, elszántan próbált menekülni, de hiába, majd hirtelen kitisztult a kép, és ott állt előttem Lobo, a Kurumpa Királya, a csapdák szoros fogságában. Szegény öreg hős, sosem adta fel a kutatást a kedvese után, és mikor végre megtalálta a nyomait, minden óvatosságot félretéve követni kezdte őt. Pillanatok alatt sétált bele a felállított kelepcebé. Ott

¹¹ 5 yard = kb 4,57 méter

feküdt, négy csapda vasának fogságában, teljesen tehetetlenül, és a körülötte levő nyomokból látszott, hogy a csorda hogyan gyűlt köré, hogy közlőrlő bāmuják meg a bukott zsarnokot. De azért egyikük sem mert túl közel menni hozzá. Két nap két éjszaka feküdt ott, és már felemésztette a küzdelem minden erejét. Mégis, mikor közelebb mentem hozzá, felborzolta a szőrért, felállt, kieresztette a hangját, és a kanyon utolsó alkalommal verte vissza mélyről feltörő üvöltését, a segélykiáltást, a falka többi tagjának szánt sorakozót. De nem kapott választ, teljesen egyedül maradt. Minden erejét összeszedve megpróbált megfordulni, és kétségbeesetten próbált elkapni. Teljesen hiábavaló volt, minden egyes csapda mintegy háromszáz font¹² súlyú béklyó, és a négyszeres irgalmatlan szorítás hatalmas acélfogakkal kapaszkodott mindegyik lábába, a nehéz tuskókhöz kötött láncok köré gabalyodtak. Már nem jelentett semmi veszélyt. Ádázul próbálta elefántcsontszín agyarával felapritani a kínzó láncokat, és mikor megpróbáltam megérinteni a puskacsővel, olyan barázdákat szántott bele, hogy a mai napig ott vannak a nyomai. Szemei zölden ragyogtak, tele gyűlölettel és szenvedéllyel. Az állkapcsai döngve összecsapódtak, ahogy minden erejével próbált elérni engem, és a halálra rémült lovamat. De elnyűtte az éhség, a küzdelem, a vérveszteség, és hamarosan kimerűlten a földre rogyott.

Valamiféle büntudat kerített hatalmába, miközben arra készültem, hogy igazságot szolgáltassak azoknak a nevében, akiknek annyi szenvedést okozott.

“Hát íme a legnagyobb vén zsvány, számtalan fosztogatás és portyázás hőse, csak néhány perc, és nem marad más belőled, csak egy hatalmas tetem. Ennek így kellett történnie.” Aztán megpörgettem a lasszót, és a nyakába hajítottam. De azért még óvatos voltam, mert még nem győztem le, és mielőtt a kötél a nyakára ért volna, megragadta a hurkot, és egyetlen dühös harapással széthasította a vastag kötelet, és két darabban a lábai elé dobta.

---

¹² 300 font = kb 150 kg

Persze utolsó megoldásként ott volt nálam a fegyverem, de nem akartam tönkretenni a királyi irhát, ezért visszaügettem a táborhelyhez, és visszatértem egy cowboy-jal és egy új lasszóval. Odadoztunk az áldozatunknak egy darab fát, amibe belemélyesztette a fogait, és még mielőtt elengedhette volna, rádobtuk a lasszót, és megszorítottuk a nyakánál.

Mielőtt a fény kihunyott volna a lángoló szemekből, üvölni kezdtem, „Állj, ne öljük meg, vigyük élve a táborhelyre.” Annyira tehetetlen volt, hogy könnyedén betehettünk egy vastagabb fadarabot a szájába, az agyarái mögé, és utána átköthettük az állkapcsait egy erős kötéllal, amit a végén a fadarabhoz kötöttünk. A kötélt tartotta a fát, a fa meg tartotta a kötelet, így teljesen ártalmatlanná tettük. Ahogy érezte, hogy az állkapcsait megkötöttük, nem tanúsított több ellenállást, nem adott ki egy hangot sem, nyugodtan nézett ránk, mintha azt mondta volna, „Hát, végül csak elkaptatok, tegyetek velem, amit a kedvetek tartja.” Ezután már többet nem vett rólunk tudomást.

Erősen összekötöttük a lábait, de se nem morgott, se nem fújtatott, még a fejét sem mozdította meg. Összefogtunk, de egyesült erővel is épphogy csak sikerült ökelmét felrakni a lovamra. Egyenletesen vette a levegőt, mintha aludna, a szemei újra ragyogóak és tiszták voltak, de nem minket figyelt vele. A messzi fennsíkokat pásztázta, az eltűnő királyságát, ahol valahol ott kószált az egyszer volt, széthullott falka. Csak nézett a távolba, egészen addig, míg a lovak a kanyonba nem értek, és a sziklák el nem takarták a látványt.

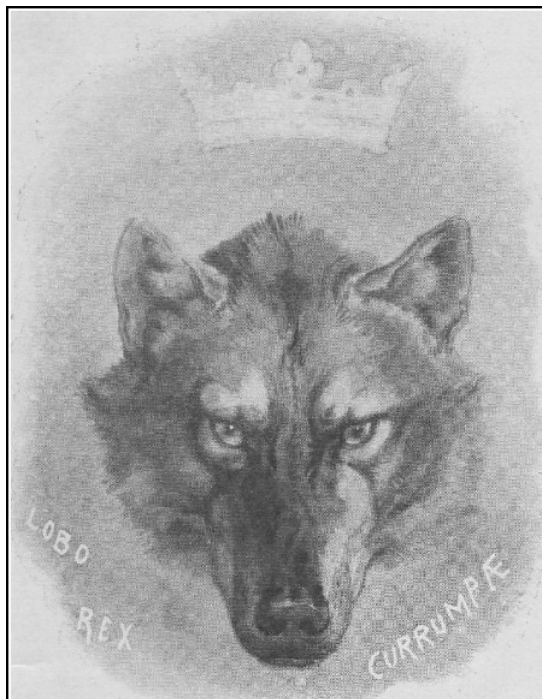
Lassan mentünk, és így biztonságban értük el a farmot, és miután rákötöttünk egy nyakörvet és egy erős láncot, kikötöttük egy cölöphöz a legelőnél, aztán eltávolítottuk az állkapcsáról a kötelet. Akkor először megnéztem őt közelről, és egyértelművé vált számomra, hogy micsoda örült tévhitnek képesek szárnyra kapni a hétköznapi emberek között, ha egy élő hősről vagy egy zsarnokról van szó. Nem volt aranyszínű gallér a nyaka körül, sem a vállain nem volt felfordított kereszt, ami jelezné, hogy lepaktált a Sátánnal. Viszont tényleg találtam az egyik tomporán egy nagy, széles forradást, amit állítólag Juno-nak, Tannerey falkavezető kutyájának a tépőfoga hagyott – egy örök emlék, amit a kutya hagyott neki, néhány pillanattal azelőtt, mielőtt kettétépte őt a kanyon homokján.

Húst és vizet tettem mellé, de oda sem figyelt. Nyugodtan feküdt a hasán, és nézett azokkal a rendíthetetlen, aranyló szemekkel a távolba, el mellettem, át a kanyon bejáratán, nézte a határtalan mezőket – az ő mezőit – és még egy izma sem rezgett meg, mikor hozzáértem. Mikor a nap lemenőben volt, még mindig kitartóan a prérít bámulta. Arra számítottam, hogy éjszaka esetleg idehívja a falkát, és meg is tettem a szükséges óvintézkedéseket, de ő egyetlenegyszer ordított hiába, akkor nem jött segítség, ezért többé már nem is akart hívni senkit.

Egy oroszlán karmok nélkül, egy sas a kék ég nélkül, egy galamb a párja nélkül, mind meghalna, azt mondják, meghasadna a szívük a fájdalomtól. Akkor ki várhatja el azt, hogy ez a zsvány, bármilyen rendíthetetlen is, teljes szívvel el tudja viselni mind a hármat egyszerre?

Azt csak én tudom, hogy amikor hajnalodott, pontosan ugyanúgy feküdt ott, mint este, de már csak a teste, a lelke az éjjel tovább vándorolt – a vén, rettegett farkaskirály halott volt.

Levettem a láncokat a nyakáról, az egyik cowboy segített, hogy odavigyem őt Blanka földi maradványai mellé, és miközben mellé fektettük, a pásztor felsóhajtott: “Érte jöttél, mostmár örökre együtt maradtok.”

Utószó

Seton halála napjáig nem tudta megbocsátani magának, ami történt, élete hátralevő részében a nemzeti természeti értékek megőrzésének fő támogatója lett, gyerekeknek oktatott természetismeretet és megalapította a cserkészmozgalmat.

A vén vadász soha többet nem lőtt farkasra. Fáradhatatlanul azon dolgozott, hogy megmentse őket, csakúgy, mint a természet összes többi teremtményét.